

Якось до двору мешканця Гощу столяра Григорія Лялі завітали директор насінневого підприємства Микола Білоус та головний агроном Сергій Солодкий. Після загальних фраз спілкування відбулася приблизно така розмова:

— Ви б змогли змайструвати крупорушку за зразком даної?

— Що на тій крупорушці хочете переробляти? — у свою чергу поцікавився Ляля.

— Просо, ячмінь, пшеницю. Словом, підприємству, виходячи з енергетичної скрутності, треба таку техніку, яка б при найменших затратах змогла давати готову продукцію. Зразок такої крупорушки знайшли у Брикові Корецького району.

Недвовзі Григорій Ляля, оглянувши оригінал, зажадав відповідних матеріалів. Поставили. Майстер заходився створювати копію баченої дідівської машини. Пройшло небагато часу, і він же повідомив керівництво підприємства:

— Крупорушка готова, забирайте.

Приїхали, подивилися. Майстер розповів, якої потужності треба електродвигун, на скільки обертів за хвилину. Навчив, як під'єднувати, аби агрегат давав продукцію високої якості. Слухали його люди з вищою освітою і дивувалися, звідки оце знає: усе Григорій Ляля. Він же, як кажуть, від кореня до стебла — практик. Небагато за спиною і класів сільської школи, а глибоко розуміється не тільки на столярстві.

Звичайно, про все це не розпитували, а замовили виготовити ще одну таку ж крупорушку. І сумлінний майстер їх не підвів. Недвовзі на насінневому підприємстві стояло два економічно вигідних агрегати по переробці зерна ячменю, пшениці і проса. Щоправда, тут їх не встигли запустити — приїхали колеги

з Одещини, побачили і наполягли вигідно відпустити саморобну техніку. Заводчани і погодилися, сподіваючись на невтомність Григорія Лялі.

А втім, зовні непомітний і завжди зайнятий різними роботами Григорій Тимофійович давно і успішно власноручно виготовляв різні сільськогосподарські механізми та речі. Будучи з дитинства захопленим столярною справою, на замовлення селян робив млинки, жорна, вози, сани. Впродовж п'ятнадцяти років працював у цеху райзаготконтори бондарем, щорічно бригадою видаючи по чотири тисячі бочок для засолки і відправки огірків.

КРУПОРУШКИ ГРИГОРІЯ ЛЯЛІ

Про майстерність Григорія Лялі можна складати окремі оповідання. Народився він у селі Користі Корецького району у березні 1941 року. А через чотири місяці розпочалася війна, на яку забрали батька — сільського столяра Тимофія Лялю. І лише через п'ятдесят років син дізнався, що батько загинув у Польщі. На той час, звичайно, напівсирота сам був батьком і дідом, добуваючи хліб своїми руками.

Небагато важче дісталося йому в дитинстві. У тому селі під час війни часто розгорталися смертельні події. Через це тоді і забрала малого Григорія з матір'ю Лукією до себе в Пашуки баба Степаніда. Ось там і проявився у Григорія хист до столярства.

Про той період Григорій Тимофійович захоплено згадує як про час свого становлення. Його не раз хвилювало те, що в бабиній хаті старенькі вікна взимку пропускали холод* Хло-

пець і надумав їх полагодити. Лагодив. А одне візьми та й розсипся. Ну що робити? Треба міняти. Грошей на оплату столярові не було. Вирішив самотужки зробити раму. Зметикавав сякі-такі інструменти, знайшов дошку. Кілька днів морочився, а таки свого досяг: вийшло вікно не гірше інших. Це запримітив сусід Пилип Павлов, запитавши:

— Хто ж це таку обнову вам виконав, бабо Степанідо?

— Онучок Григорій, — радо повідомила та.

— Невже? Та ж він ще малий, — і, ніби отямившись, додав: — А може, синку, й для моєї хати раму зробиш?

Так у дванадцять років Григорій Ляля прийняв перше столярське замовлення. Після того посипалися інші. Багато. Зараз важко йому згадати усіх, кому він виготовляв на замовлення вікна, двері, в чий хаті встеляв підлогу, на якому будинку викону-

вав дах. Бо ж запрошували і в Сапожині, і в Федорівці, і в Блудів.

А коли в 1966 році сім'я перебралася в Гощу, географія замовлень значно розширилася. А все від того, що показав на своєму дворі, на що гаразд. Змурував простору хату. Оштукатурив. Потім обшлював дощечками. Та так, що перехожі захоплювалися. Бо ж небагато кому вдається на шалівках розмістити лапаті квіти, орнамент у вигляді витівкуватих зазубринок, віночків. Крім цього, підвести, мовби пензлем, пружками з різьбленої оцинкованої бляхи віконниці. І вийшла хата, мов писанка. Такі ж і літня кухня та гараж з легкою надбудовою, де розмістилася майстерня столяра.

Що характерно: всі традиційні і новітні інструменти майстра — також витвір його рук. Ними він «видає» не тільки вкрай необхідні серйозні речі, включаючи і меблі, а й дитячі вироби та іграшки. Особливо для своїх вучат Григорія і Наталі. Вважає, що він зможе їх зацікавити та прищепити любов до столярства, яке міцно вкорінилося у Григорія Тимофійовича з раннього дитинства.

Спиридон КРАВЧУК.